

VARANGERBONDEN ARILD WILTMANN KERO

Råvttelbegeainu 52

9840 VARANGERBOTN

Trondheim, 05.05.2022

Att.Terje Arild Wiltmann Kero

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

Saksbehandler:

22S388D5

2022/4175

Johan Danielsen

Avslag på søknad om å sette ut 500 sitkagran i leplanting i Varangerbotn i Nesseby kommune

Vi viser til søknaden datert 21.03.2022 om tillatelse til å sette ut 500 sitkagran (*Picea sitchensis*), i leplanting i Varangerbotn i Nesseby kommune.

Vedtak

Miljødirektoratet avslår søknaden om tillatelse til å sette ut sitkagran på eiendommen til Arild Wiltmann Kero, gnr/bnr 10/142. Vedtaket er fattet etter forskrift om fremmede organismer § 10.

Kort om bakgrunnen for saken

Det er søkt om utsetting av 500 sitkagran i leplanting rundt driftsbygning. Det oppgis følgende i forhold til risikoreduserende tiltak og mulige virkninger på biologisk mangfold:

"Risikoreduserende tiltak: Ingen risiko, veldig værhardt.

Mulige virkninger på biologisk mangfold: Leplanting er positivt: det gir bedre vekst, og stopper /begrenser vind."

Miljødirektoratets vurderinger

I utgangspunktet må den som ønsker å sette ut organismer av en art som ikke finnes naturlig på stedet ha tillatelse fra Miljødirektoratet etter forskrift om fremmede organismer § 10. Forskriften § 11 inneholder en rekke unntak fra dette kravet, blant annet for utsetting av risikovurderte landlevende planter i private hager.

Utplantingen skal ikke skje i privat hage. Vurdering av søknader om utsetting av fremmede organismer baserer seg på naturmangfoldloven med forarbeider, forskrift om fremmede arter med veileder og eventuelle klagesaksavgjørelser fra tidligere saker, samt faglig skjønn.

Vi kan ikke gi tillatelse til å sette ut fremmede organismer dersom det er grunn til å tro at det vil føre til vesentlig skade på det biologiske mangfoldet.

Dersom vi har grunn til å tro at utsettingen vil føre til uheldige, men ikke vesentlige, konsekvenser, må vi gjøre en skjønnsmessig vurdering. I vurderingen er fordelene med innførselen og om fordelene kan oppnås på andre måter viktige momenter. Vi vurderer også

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | **Telefon:** 73 58 05 00

E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljodirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391

Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Besøksadresser Statens naturoppsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

risikoen organismen utgjør for det biologiske mangfoldet og avstanden til viktige naturtyper og arter i nærheten som den kan påvirke.

Kunnskapsgrunnlag for sitkagran

Sitkagran er i Artsdatabankens risikovurdering i 2018 kategorisert til svært høy risiko (SE). Sitkagran er det treslaget med flest registrert forvilledede forekomster i Artsdatabankens Fremmedartsbase. Arten har frø som er tilpasset vindspredning. Hovedområde for spredning ligger normalt innenfor 100 meter, men frø kan spres flere kilometer. Arten tåler værharde forhold og saltsprut godt.

Avstand til viktige naturtyper og arter¹

Området det søkes om utplanting av sitkagran på, ligger innenfor slike avstander fra ulike relevante naturverdier (Kilde: Naturbase og Artskart):

Art	Kategori	Avstand
Hengefrytle	Nær truet	mindre enn 100 m
Myrflåtebelg	Nær truet	mindre enn 100 m
Lappmjølke	Sårbar	mindre enn 100 m
Ishavstjerneblom	Nær trua	mindre enn 100 m
Russeteppe saltgras	Nær trua	100-500 m
Korshesterumpe	Sårbar	100-500 m
Kildegras	Nær trua	100-500 m
Silkenellik	Nær trua	100-500 m

Verneområde	Type	Avstand
Varangerbotn	Naturreservat	mindre enn 100 m

Naturtype (NiN kartlegging av verneområder)	Avstand
Strandeng	mindre enn 100 m
Åpen jordvannsmyr	mindre enn 100 m
Boreal Hei	500-1000 m

Oppsummering og konklusjon

Det søkes om utsetting av 500 planter av sitkagran som er satt i høyeste risikokategori i fremmedartslista av Artsdatabanken. Arten har stort spredningspotensiale og er dokumentert å påvirke flere arter og naturtyper negativt gjennom konkurranse og gjengroing av leveområder. Utplantingen er planlagt mindre enn hundre meter fra naturreservat som er NiN-kartlagt og vi finner tre naturtyper som det er naturlig å vurdere i forhold til spredning av sitkagran. Det er dokumentert mer enn ti forekomster av rødlistede arter innenfor 500 meter fra planlagt utplantingsområde, eksemplifisert med åtte arter i tabellen over. Fire av forekomstene ligger innenfor hundre meter fra utplantingsområdet. Det er svært sannsynlig at plantinga du søker om vil medføre at sitkagran sprer seg til disse naturverdiene og skader dem. Vi legger derfor til grunn at utsettinga kan føre til svært uheldige følger for naturmangfoldet.

Fordelene med og motivet for utsettinga, antas å være at trærne vil gi ly til driftsbygningen. Ettersom sitkagranfrø spres lett med vind og det planlagte utplantingsområdet beskrives som svært værhardt vurderes det at "nærspredningsområdet" i denne saken vil strekke seg vesentlig mer enn hundre meter fra utsettingsområdet. Artens hardførhet og salttoleranse tilsier at den

kan etablere seg og skade naturtyper innenfor verneområde og konkurrere ut truede og sårbare arter i området. Stort potensiale for langdistansspredning som følge av værharde forhold tilsier stort potensiale for ukontrollerbar langdistansspredning som gjør avbøtende tiltak vanskelig og kostbare.

Miljødirektoratet kan ikke se at fordelene oppveier den svært store risikoen utplantinga innebærer for naturmangfoldet. Det framgår heller ikke av søknaden hvorfor du ikke kan bruke andre treslag med mindre risiko for naturmangfoldet.

Vi finner at faren for skade på naturmangfoldet her er for stor til å gi tillatelse til utplantingen, og avslår derfor søknaden.

Klagerett

Du og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Fristen for å klage er tre uker fra du har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Janne Øvrebø Bohnhorst
seksjonsleder

Johan Danielsen
seniorrådgiver

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK	Statens hus	9815	Vadsø
UNJARGGA GIELDA / NESSEBY KOMMUNE	RÅDHUSET	9840	VARANGERBOTN